

„Az ajtó mögött háromszáz csoda van” *

Životinjska brojalica

Jedan čuvar
zoo-parka (glup je
bio pa i zao),
kaveze je otključao,
životinje popuštao.
Sad po gradu iza brda
jure zvijeri, cijela krda:
Deset divljih divokoza,
devet deva,
osam osa,
sedam sova,
šest šakala,
pet pjetlića,
četir' čavke,
tri tuljana,
dva dvoroga nosoroga
i za njima jedan jež,
ja sam vija a ti bjež!

Pomaz, 21. lipnja 1989.

Ki tudná nekem megmondani, hogyan is kell unatkozni? Életemben még sohasem unatkoztam, ezért nem tudom hogyan kell azt csinálni. Mondják, hogy az unalom kellemetlen, sőt, még borzalmas is lehet! Vannak, akik így panaszkodnak: „Belehalok az unalomba!”. Időnként hallok, hogy a gyerekek, de még a felnőttek is unatkoznak. A házuk tele van mindenféle holmival, készletekkel és játékokkal: benzinkút rengeteg autóval, házacska teljes berendezéssel, tűzhely edényekkel, mindenféle figurák az egértől az elefántig, a nyusziktól a lovakig, kártyák, könyvek, társasjátékok... és mégis unatkoznak.

Unatkozni nem tudok, de tudom, hogy mi a gyógyír az unalomra. Az AJTÓ! Igen, az ajtó! Ha valaki unatkozik, csak kinyitja az ajtót, és mondjuk bekukkant a konyhába, a folyosóra, vagy kimegy az udvarra, és máris rengeteg ötlete támad. Például megnézi, ott van-e még a csiga, amelyet tegnap az útról a bokrok alá vitt, nehogy valaki eltapossa. Ezután megszámolja a leveleken mászkáló katicabogarakat. Észreveszi, hogy az udvar végén kivirágzott a gyermekláncfű, máris szed egy csokorra valót, és fon belőle egy arany koronára hasonlító koszorút. Fejére teszi, nézegeti magát az ajtó üvegében, és már hallja, hogy a háta mögött érkeznek a barátai és csodálkoznak, hogy milyen szép a koszorú. A kislányok sorban felpróbálják... néhányan ugróköteleznek, mások fociznak vagy célba dobnak... Ha ahhoz van kedvük, elvarázsolt homokvárat, sárkánybarlangot építenek... A gyerekek, mielőtt ebédelni mennek, megbeszélik a délutáni találkozót a játszótéren, az új csúszda mellett.

És valóban, sorban nyílnak az ajtók, és a gyerekek a szüleikkel indulnak a játszótérre. Amíg a nagyobbak sorakoznak a csúszdánál, bujkálnak az alagutakban vagy robognak a rollereiken, a szülők hintáztatják a kisebb testvéreket és arról beszélgetnek, hogy még a szünetben elviszik a gyerekeket az állatkertbe. Képzeltetik, hogy egy ilyen naaagy ajtó mögött, mint amilyen az állatkerté, mennyi csoda rejtőzik!

Jó ötlet lenne egy erdei kirándulás is. Igazatok van amikor azt mondtok, hogy az erdőbe általában nem ajtón keresztül megyünk be, hanem bárhol, két fa között, amerre az utunk vezet. De ne felejtsetek el azt sem, hogy majdnem minden ajtó azokból a fából készült, amelyek az erdőben nőttek, és mögöttük már akkor is csodák rejtőztek. Aztán mikor hazaértek, jusson eszetekbe, hogy a ti ajtótok mögött is mindenféle csodák bujkálnak, ezért óvatosan nyissatok be, és vigyázzatok, hogy ezek a csodák ki ne szökhessenek! Amikor a szünet véget ér, akkor se szomorkodjatok, mert minden óvoda és minden iskola épületén van ajtó, és mögötte biztosan rejtőznek csodák, és történnek csodálatos események.

Most pedig én is ajánlok nektek egy ajtót és mögötte egy varázs-kulcsocskát, amely csupa betűből áll. Aki már megtanulta az összes betűt, az elolvashatja a kulcs-verset, és így megnyitja ezt a könyvet is. Aki még nem tud olvasni és csak a képeket nézegeti, biztosan megkérdezi majd anyától, apától, nagytanyától vagy az óvónénitől az óvodában: „Mi van ide írva?”. Ők valószínűleg mindent felolvasnak, amire kíváncsiak vagytok. Remélem, találtok néhány csodát az ajtó mögött, amit megmutathattok vagy le is rajzolhatjátok azt, ami különösen megtetszett.

És mi lenne, ha lerajzolnátok magatokat a saját ajtótok mögött, a kedvenc „csodáitokkal”?

* Horvát szólás-mondás

Barba sunce

Barba Sunce je danas
ustao vrlo rano.
Popeo se na vrh prstiju
da bi preko planine
ugledao more.

Probudio je galebove
i posrebrio ribice
da ih galebovi bolje vide.
Očito je, on navija za
galebove a ne za ribice.

Posrebrio je i one,
noćas ulovljene, one
u ribarskim brodicama,
nebi li bile privlačnije
kupcima, tamo na tezi.

Osjajio je i tamnu kožu
ranih kupača,
a za doručak je pojeo,
sve bijele oblačice,
kao fatu od šećera.

Vodu u zaljevu je zagrijao,
da djeca ne nazebu,
brčkajući se satima
i vrišteći, kad ih odrasli
vode iz vode.

Zacaklio sva zaobljena stakalca,
tako prevario neumorne
sakupljače „blaga“.
Pozajmio je zrcalo
krestici svakog vala.

Obojio cvijeće, voće,
leptire, brodice, djecu
i morske ježeve
a oznojio one, koji
nemaju praznike.

Narumenio je svako lice,
ocrvenio kožu
neopreznih kupača,
čučno kraj mora i sam
pocrvenio od silnog rada.

Naherio kapu
i zasukao brkove
od sivih oblaka
a dugu, riđu bradu
je prostro po moru, pa je...

T O N U O
O N U O
O N U O
N U O
N U O
U O
U O
O
O
O

Selce, 2. srpnja 1999.

Ljetna večer

Ležim na dlanu doma
iznad lastina stana,
samoćom obvijena,
zvijezdama prikovana.

Ipak tek sad poleti
sobodna mašta moja.
U plavoj travi cvrčci
ne štete glazbala svoja.

Suvišna strofa

Što bi bilo... što bi bilo...
kad bi gvožđe bilo gnjilo,
kad bi grožđe bilo od stakla?
To bi bilo gore od pakla.
To bi bila katastrofa!
Zato je suvišna ova strofa.

Pomaz, 1990.

Grigor Vitez

Lastavica

Lastavice gdje si bila?
U dalekom svijetu.
A što si nam donijela?
Proljeće na repu.
A kako si putovala?
U kabini aviona.
Koliko te put stajao?
Oko dva-tri miliona.
Gdje ćeš sada stanovati?
Tu pod krovom.
Jer u onom starom stanu?
Ne, u novom.

Nyári este

Otthonom tenyerén fekszem
fecskek fölé emelten,
magányba bugyoláltan,
csillaggal leszögelten.

És mégis, képzeletem
szabadságát most éli.
Kék fűben a sok tücsök
hangszerét nem kíméli.

Fölösleges strófa

Mi is volna... mi is volna...
hogyha a vas petyhüdt volna,
ha a szőlő üveg volna?
Pokolnál is rosszabb volna.
Az volna a katasztrófa!
Fölösleges hát e strófa.

Pomáz, 2016.

Grigor Vitez

Kicsi fecske

Kicsi fecske merre jártál?
A messzi világban.
És... te nekünk, mit is hoztál?
Tavaszt a farkamon.
Na és hogyan utazgattál?
Repülőgép kabinjába'.
Hát az utad mibe került?
Á csak egy-két millióba.
És ezután hol fogsz lakni?
Eresz alatt.
Tán a régi lakásodban?
Rakok újat.